

Rond 12 1/4 ure trekken een 6 tal Duitschers met een 10 tal peerden voorbij onze bureelen. Op het eerste verdiep van een der huizen van Meijuffer VERBEECK, door vluchtelingen bewoond, zitten eenige jongens te zien. Een hunner riep "sm...." naar de Duitschers en spuwde op een officier. Men kan denken hoe al de toeschouwers verschoten ! Gelukkiglijk nam de officier de zaak al den goeden kant : hij trok eventjes de schouders op en vervorderde zijn weg.

Een bijgeroepen politiebrigadier
maning - maar toch, we beleefden eenige ogenblikken van ware angst.

Rond 3 ure komt een steamlaunch (motorbootje) voor de haven, denkkelijk een Engelsch bootje. De Duitsche wachten schieten er op : het bootje verwijdert zich.

De roep gaat onder 't volk dat er geschoten werd op eene Oostend-
sche sloep, die uit de richting van het Noorden komend, langs de Westpas van den Stroombank de haven wilde binnenvaren. Zoo gebeurde het niet : eene sloep, die nog aan de kaai lag, wilde in zee steken. De bemanning kreeg bevel terug te keeren en daar zij niet rap genoeg gehoorzaamden, schoten de Duitschers op onze visschers die gelukkiglijk niet getroffen werden. De sloep keerde dan terug.

Gedurende den ganschen namiddag komen troepkens Duitschers toe. De Duitschers hebben zich meester gemaakt der Middenpost, waar de portierster de sleutels afgaf en waar een schildwacht wordt geplaatst aan het Justicie...paleis. Ook onze 2 staties worden door de Duitschers bewaakt. Het personeel der staties is sedert eenige uren afgedankt.

Wij bemerken dat zekere Oostend-
zijn met de Duitschers.

De brug der Kapellestraat wordt schildwachten, de bajonet op het geweer, bewaakt. Eenieder mag nochtans door.

Duitschers verklaren ons dat de gesloten winkels desnoods open zullen gebroken worden ! "ook de Oostendenaars moeten eten" zeggen ze. In alle geval, in enkele uren tijds zijn vele winkels, die gesloten waren, geopend geworden.

In het "Hôtel de la Couronne" zitten rond 4 1/2 ure verscheidene officieren rustig een glas bier te drinken.

Voor het stadhuis staat een peloton soldaten.

De Duitschers bezoeken onze herbergen en gedragen zich daar heel deftig, hun gelag betalend.

In de Stockholmstraat, rechtover den Volksbond, maken de Duitschers zich meester van eenen kamion, geladen met geweren. In den "mess" der officieren deelen zij de meubelen uit aan de straatjongens en vernielen de bibliotheek van 't leger.

Met den avond branden geene gaslanteerns in onze straten. In de Kapellestraat en op de Grootte Markt alsook aan de brug der Kapellestraat branden de gloeilampen. Overal in de stad is de volgende proklamatie aangeplakt.

STAD OOSTENDE

OPROEP TOT KALMTE

Ik acht het noodig, mijne vorige raadgevingen te herinneren

en nogmaals de aandacht mijner Medeburgers te vestigen op het uiterste gevaar, waarin een enkele vijandige daad, gepleegd door een burger, de Stad Oostende zou brengen, den dag waarop een Duitse troep deze zou komen bezetten.

Het beste dat de inwoners doen kunnen, als Duitse troepen onze stad zouden binnenkomen, is uit hunne huizen niet treden.

Samenscholingen kunnen gevaarlijke voorvallen verwekken, zelfs zonder de minste slechte inzichten van wege de toeschouwers.

Het wachtwoord moet dus zijn : Alle duitse troepen die, onze OPENE STAD zouden doortrekken of die er zich zouden komen vestigen, laten voorbijgaan zonder eenige aandacht op te vestigen.

MEDEBURGERS,

Wat er ook gebeure, aanhoort de stem van uwen Burgemeester en behoudt een onverstoorbare kalmte.

Gedaan te Oostende, den 14 Oct. 1914.

De Burgemeester,
A. LIEBAERT.

Om 8 1/2 ure van den avond, doen de Duitschers hunne zegepraalende intrede in Oostende. De stoet komt af door de Kapellestraat naar de Groote Markt. Vooraf 2 rijen fijfers en 2 rijen tamboers, die eenen marsch schuifelen of trommelen.

Daarachter, de "Wacht om Rhein" zingend, ruim 600 voetgangers, een 50 tal ruiters en een 20 tal karren met voorraad. Gansch het zootje neemt plaats op de Groote Markt, de peerden worden uitgespannen en naar hunne wederzijdsche stallingen gebracht, en de soldaten worden geleid, de eenen naar het stadhuis, de anderen naar verscheidene stadsscholen waar zij zullen overnachten. Ook de kazern is opgepropt met Duitschers.

Een gevoel van treurnis overviel al degenen die de "trionfante-lijke intrede" der Duitschers bijwoonden - en weinig waren er die tot het einde, toe, deze tergende en hoonende PARADE bijwonen konden - wij ook hadden den krop vol en vooraleer de laatste Duitschers op de Groote Markt. gen, over wat verder op de Groote Markt gebeurde, bekwamen wij 's anderendaags van eenen Duitscher.

* * *

Om een voorbeeld te geven van den hevigen schrik onzer visschersbevolking : deze morgen moest de genaamde Hermanie VROOME, weduwe Charles LUSYNE, wonende Schippersstraat 18, begraven worden. De vrouw was Maandag overleden en gister namiddag gekist geworden. Toen de lijkdragers deze morgen, een weinig na 7 1/2 ure, om het lijk kwamen, vonden zij de kist op het trapportaal van het tweede verdiep staan : de kamers waren gesloten, en de familie was weg, gevluht !

* * *

. sloepenwerf, en die nu waarschijnlijk in handen der Duitschers zal vallen ?

1. eene sloep, in zijn inhouten, op de werf van Mevr. weduwe Aug. CATTOOR;
2. eene kleine sloep, in zijn inhouten, op de werf van M. Aug. HAMMAN;

3. op dezelfde werf, in herstelling, eene kleinen sloep van Blankenberghe, reeder G. D'HONDT;
4. een klein scheepje, in zijn inhouten, op de werf van M. Henri PANESI;
5. op de werf van Mevr. weduwe Jozef DEWEERT-PANESI, een loodsboot in zijn inhouten en een gedeelte planking geplaatst, en
6. aan de "kielkaaie", een klein scheepken, in zijn inhouten.

* * *

Gister avond en heden voornoen was het op den Vuurtoren en op Sas-Slykens een algemeen loopen en draven en slepen en voeren. In de slachthuizen en op de waggons bij de schepen lagen groote hoopen koopwaren, uit Engeland toegekomen voor het Engelsch leger. Er bestond geen middel meer die koopwaren te verzenden en zo mocht eenieder mede nemen wat hij begeerde. 't Is jammer dat die toelating (werd er wel toelating verleend?) niet vroeger werd gegeven, want op verre na was alles nog niet weg toen de Duitschers binnenkwamen. 't En was nochtans niet dat de menschen hun best niet deden! Eerst was het dragen: bakken met dozen conserven, vleesch, sardienen, enz.; bakken suiker, beschuit, enz. Gister was zulks nog niet genoeg gekend, doch heden wist eenieder het nieuws en men trok dan ook met hondenwagens, steekkarren, karren en wagens, om geheele bakken eiers, stukken kaas van 70 kilos, balen rijst, koffij, cacao, bloem, enz., geheele vrachten schoenen, stukken goed, kleederen, leder, enz. Velos, motocycletten, autogetuig, werden ook weggebracht of in 't water geworpen. Dan mocht men de voorraad kolen van de schepen halen.

* * *

De Duitschers geneerden zich niet een beetje op den Vuurtorenwijk. Een enkel voorbeeld: ze stalden hunne peerden in de klassen der gemeenteschool!

Vrijdag 16 oktober -

TWEDE DAG DER BEZETTING

Gansch den nacht zijn nog bendjes Duitschers toegekomen en heden komen nog zoo wat een 5.000 man troepen (meest voetvolk, veel wielrijders, enkele ruiters) met eenige mitrailjeuzen binnen. Zoo ieder paar uren komt eene bende van ruim 750 à 800 man uit de richting van Brugge over 't Sas Slijkens of van Blankenberghe af langs de Koninklijke baan.

De klokken der kerken luiden niet meer.

De staf van het Duitse leger bevindt zich in het MAJESTIC HÔTEL en gebruikt dezelfde kamers die over eenige dagen door de Belgische Minister betrokken waren.

Rond 10 ure van den morgen rukt een korps van ruim 2.000 Duitschers, voorafgegaan door eenige wielrijders, in de richting van Nieuport op. Rond de noon keeren zij terug; volgens het schijnt, zijn de bruggen der sassen van Nieuport gedraaid en zouden de Bondgenoten zich in aanzienlijke macht over den Yser bevinden.

Rond 10 1/2 ure kwamen Duitschers op het hof van M. Gustaaf DECLERCQ-TOURNOY, Nieupoortschensteenweg en, hem de bajonet op de borst waren ze met wel 300 op de hofstede, etend en drinkend van hooge boomen neder!

De Duitschers hebben zich meester gemaakt van de reiskoffers

die in de Zeestatie door de vluchtelingen waren gelaten geworden. De inhoud ervan, kostelijke fourruren, lijnwaad, kleederen, enz. werd aan de bevolking uitgedeeld.

Een duitsch geneesheer, die te Oudenburg legert, verklaart in een kruidenierswinkel der stad dat hij daar niets kon vinden. De duitschers, volgens hem, zouden reeds morgen Zaterdag vertrekken, hier slechts een klein garnizoen latend. Zij zijn duivels kwaad op de Engelschen. "Ik weet, zegt HERR DOKTOR, dat ik naar mijne dood ga, want Duitschland kan het niet volhouden tegen al zijne vijanden. Wij zullen in Oostende geen kwaad doen, maar moest er op een onzer soldaten geschoten worden, dan RASIREN (platleggen) wij gansch de stad". (Herr Dokter deed deze verklaringen aan een onzer stadgenooten, een Amerikaan).

Wij ontmoeten eenige soldaten en vernemen ervan dat de eerst binnengekomen troepen Saksers waren, nogal veel van Halle a/Saale. Zij ook zeggen dat er aan de Oostendenaars niets geschieden zal, doch zij zijn niet ontmoedigd, gelijk HERR DOKTOR, ver van daar : EIN KAISER IN EUROPA, zeggen ze ! Ze gaan naar Kales, en hier te Oostende zullen Zeppelins aankomen die naar Londen zullen vliegen.

Anderen weten te vertellen dat men in Duitschland kanonnen van 52 ctm. aan 't maken is, die 30 kilometers ver zullen kunnen schieten. De houwitsers zullen 4.000 meters hoog gaan. Wordt de te bereiken hoogte op 7.000 meters gebracht, dan hebben de houwitsers een draagvermogen van 10 kilometer.

Nog anderen, die voor Nancy gevochten hebben, weten te vertellen dat in een dag, in Lorreinen, de Franschen 7.000 doden lieten; dat voor Verdun 300.000 Franschen de neerlaag leden - doch zij zwijgen als vermoord over de misbakte van hun Kaiser, die Nancy niet innemen kon !

In 't spek schieten moeten de duitschers voorwaar nog hun meester vinden, - ofwel moeten z'allen, wij spreken van de soldaten natuurlijk, steenezels zijn. Nog eenige staaltjes van hunne... inlichtingen : rond Koningsberg (Oost-Pruisen) werden 70.000 Russen gevangen genomen; sedert Donderdag middag is Parijs in hun bezit; 40.000 Franschen moesten zich te Maubeuge overgeven aan nog geen 20.000 duitschers, enz. enz.

Wij ontmoeten er nochtans een, een pontonnier, die bekend dat de duitschers veel verliezen leden rond Dendermonde en bij 't overtrekken der Schelde. "Maar toch, zegt hij, konden de Belgen niet weerstaan ! Onze makkers, die getroffen werden, waren nog niet ten gronde gevallen, of wij waren reeds achter hen met de stukken der te leggen brug !" Hij toont ons zijn mes : al den eenen kant, een scherp lemmer, al den anderen kant, eene uitmunten-de zaag.

Heden zijn veel Berlijners binnengekomen. Wij vernemen van eenen MAGISTRAT (gemeenteraadsheer) van Schoenburg bij Berlijn, dat zij op 5n Oogst te wapen werden geroepen, tot den 11n in Berlijn bleven en dan, per ijzerweg, naar Aken, de Hollandsche grenzen aanzijds latende (NICHT DURCH HOLLAND, zegt hij en hij steunt er op) zijn zij over de provinciën Luik en Brabant, onder Mechelen, boven Gent en onder Brugge naar Oostende gekomen. Evenals al degene die wij aanspraken zegde hij dat "te Leuven MAN GESCHOSSEN HAT met jachtgeweren." 't Is juist alsof men hen de les van buiten had geleerd. HERR DOKTOR, deze morgen, vertelde 't zelfde !

Allen zijn ook uiterst bekommerd om te weet te komen langs waar de Engelsche troepen achteruitgetrokken zijn en, alhoewel zij willen laten verstaan dat zij hoegenaamd de Tommy's (Engelschen) niet vreezen, blijft bij ons den indruk dat zij kiekenvleesch krijgen bij d'enkele gedachte aan den Engelschman !

Voor zoveel wij hebben kunnen bemerken blijven de Duitschers zich nog deftig gedragen, in de bewoonde huizen, betalend wat ze eten of drinken. (Hebben wij aangeteekend dat de simpele soldaten alle 10 dagen rond de 7 frank trekken, 5 mark en 30 of 40 pfennig ? Zij krijgen daarenboven eten zooveel zij willen, natuurlijk soldaten-eten). Vele ook groeten de menschen op straat of in de herberg komende met een "mooyen" (morgen) "mittag" (middag) of "guten abend" (goeden avond); veel officieren slaan aan voor de dames en voor sommige burgers. Enkele Duitschers nochtans laten zien dat zij het zijn, en zoo is er een, in een kruidenierswinkel die eenen aankoop van fr. 1,50 betaalde met een stuk van een mark, een stuk van 10 pfennig en 2 stukken van 10 pfennig. In Duitsch geld was dit nu juist fr. 1,50, maar de kruidenierster dacht dat er slechts fr. 1,45 lag en zij miek eene opmerking die als volgt beantwoord werd : "Madam, gij leeft thans onder Duitsch regiem, en gij moet er u naar schikken".

De Duitschers hebben bezit genomen van het Koninklijk Paleis op den Zeedijk. De villas der Koninginnelaan, die gesloten waren, hebben zij open gebroken. Ook beginnen zij de gesloten winkels te openen en te plunderen.

Deze namiddag deelden de platkoppen op de Vander Sweepplaats gouden oorbellen uit aan plichtvergetende Oostendsche jonge meisjes.

Deze namiddag trokken wij naar Sas Slijkens. Eenieder mag vrij over de eerste brug der de Meysluis, alsook over de verschillende bruggen van 't Sas. Schildwachten zijn geplaatst aan de hangaars der Cockerillbooten, en soldaten lossen strooi dat zij binnenbrengen in de stedelijke hangaars - denkelijk om er dezen avond op te slapen.

Aan het verzendkantoor A. VRANCKEN (een Duitsch huis) waait de Duitsche vlag. Het is de eerste die wij te Oostende zien sedert de oorlog, want aan het stadhuis wappert nog immer de nationale driekleur. Enkel de Engelsche en Fransche vlaggetjes werden afgenomen.

De slachthuizen CARBON en de spoorlijnen er achter liggend worden door de Duitschers bewaakt. In de slachthuizen CARBON was de depot der schoenmakers van 't leger ingericht; er bleef daar een fortuin aan leder liggen. De waggons achter die slachthuizen waren opgepropt met allerhande eetwaren (kisten suiker, kazen, spek, rijst, koffij, enz.), cigaars en cigaretten, bijlen, spaden en ander tuig. Donderdag gedurende eenige uren bleven de slachthuizen CARBON en de waggons, waarvan hooger spraak, onbewaakt - en de bewoners van den omtrek mieken van de gelegenheid gebruik om er uit te nemen wat zij konden. Tegen den avond stelden de Duitschers schildwachten : 't is gedaan met Engelsch goed - want alles wat in die waggons stak kwam van Engelsche schepen - te redden !

De Duitschers zullen met het overige wel mooi weder maken, en nu zijn ze neerstig bezig met de waggons te ontladen en de hangaars der Cockerillbooten vol te steken.

Ook op het Sas trekt eene bende Duitschers ons voorbij : voor-aan, een officier te peerde, gevolgd door 49 of 50 reken van 4 man,

die er allen afgemat uit zien.
de deze morgen en HERR MAGISTRAT zal het ons dezen avond bevesti-
gen dat ze sedert 4 dagen voortdurend opmarschen, enkel 's nachts
in de boerderijen op stroo eenige korte uren rust nemend. Achter
de voetgangers, eenige ruiters, en dan een 10 tot 15 wagens van
alle slach - eene ware kollektie - wagens met proviand, met veld-
keukens in volle werking, met tuig, enz. Langs de bende rijden
officieren per velo.

Wij ontmoetten twee zulke benden. Onder de peerden die de
karren voorttrekken of er aan zijn vastgebonden, zijn er vele
die nooit den Duitschen grond betraden; veel karren zijn slechts
ook sedert korte dagen Duitschen eigendom. s' Kaisers's volk eischt
immers alles op wat het ziet, karren, peerden, velos, autos. De
eigenaars krijgen meestal "bons", betaalbaar, God weet wanneer !

Werklieden zij bezig met de boulons der tramriggels te ontbloo-
ten en sterk vast te zetten. Een weinig verder, aan de herberg
der weduwe Edouard VERDONCK, ligt een zwartpeerd, dood.

(vervolgt)

N.V.D.R. In de tekst zijn bepaalde zinnen vervangen door puntjes
(. . . .). Op deze plaats is de originele tekst onlees-
baar doordat de krant, bij het inbinden, verkeerdelijk
werd afgesneden.

OPGENOMEN MUZIEK EN LIED UIT OOSTENDE EN OMGEVING

COLLECTIE OSTENDIANA (14)

Stedelijke Openbare Bibliotheek

door Robert LEROY

Jacky EDDYN (saxofonist)

Marc CAIGNIE werd geboren te Westouter op 18 oktober 1945. Volgt
muziekconservatorium te Gent waar hij een eerste prijs behaalt
voor notenleer en een tweede voor transpositie. Op tournee van
1962 tot 1972 verblijft hij in verschillende landen van Europa
en Azië. De Oostendse periode loopt van 1972/73 tot 1978/79, waarin
hij verschillende plaatopnames heeft met de groep Kandahar. Zijn
activiteiten spelen zich echter af te Gent, vooral in het Arenathe-
ater. Is lid van het BRT Jazzorkest sinds 1978 dat vanaf 1 januari
1987 verandert in BRT Big Band. Hij woont momenteel in Watervliet.
Hij speelt nog regelmatig in het Orkest van Jean Jacques.

Bron : schriftelijke mededeling.

1° Still hooked on blues : Stones in my passway; Calcutta blues;
Mean old Frisco; Stormy monday; You got bad blood; Bright lights
& I'm going up; Hoochie coochie man; Five long years; Shake
your moneymaker.

Karel Bogard Blues Band m.o.a. K. Bogard, electr. piano, gitaar
& voc.; J. Eddyn, sax & klar.

Opgenomen in april 1976.

Milo productions.

2° From dusk until dawn : 15 stukken van Karel Bogard met o.a.
K. Bogard, voc., acoust. piano, gitaar, . . . ;